

به قوه قضاییه، تولید برنامه‌های جذاب تلویزیونی حقوقی)

۶- پیگیری ایجاد سامانه‌ها و پایگاه‌های داده دقیق، یکپارچه و هوشمند جهت ثبت، تحلیل و پردازش همه اطلاعات مربوط به جرایم اعم از زمان، مکان، اطلاعات شخصی مجرم و بزه دیده و دیگر علل و عوامل دخیل در وقوع جرم به منظور کشف ریشه‌های جرایم و استفاده در پیشگیری هوشمند و هماهنگ از جرایم.

بخش هفتم: فراز و نشیب‌های لایحه تجارت

قانون تجارت یکی از مهم‌ترین قوانین کشور است که اساس بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی را تشکیل می‌دهد. از این گذشته، تحقق بخش قابل توجهی از جنبه‌های اقتصاد مقاومتی، رونق بخشیدن به تولید داخل و دیگر مطالبات مقام معظم رهبری به کارآمدی این قانون بستگی دارد.

لایحه تجارت و سرگذشت آن در مجلس

در راستای به روزرسانی قانون تجارت «لایحه تجارت» در سال ۱۳۸۴ توسط دولت به مجلس ارائه شد. این لایحه به دلیل نواقص و مشکلات متعدد، سال‌ها کنار گذاشته شده بود تا اینکه در مجلس دهم، نمایندگان تلاش کردند آن را به تصویب برسانند. متأسفانه در آن زمان، لایحه ضعیف دولت، در زمان کوتاهی و بدون انجام کار کارشناسی کافی به کلی تغییر پیدا کرد و علاوه بر این مباحث زیادی نیز با آن اضافه شد. در ادامه طی مدت کوتاهی بیش از ۴۵۰ ماده از آن به تصویب رسید و به همین دلیل مورد انتقاد واقع شد. به همین جهت از ۱۲۶۰ ماده لایحه تجارت، تنها ۴۹۰ ماده تصویب شد و برای اظهارنظر به شورای نگهبان ارسال شد.

انتقادات مطرح شده نسبت به لایحه تجارت

۱- معطوف نبودن به نیازهای واقعی (مغایرت به سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری). اگر وضع قانون بر اساس نیاز واقعی نباشد به جای حل مشکل، تولید مشکل جدید خواهد کرد. با این وجود متأسفانه در تدوین لایحه

تجارت مشکلات اقتصادی و محیط کسب‌وکار کشور لحاظ نشده و در فضای انتزاعی به تدوین قانون پرداخته است.

۲- استفاده نکردن از نظرات فعالان بخش خصوصی در تدوین آن

۳- ابهام و تفسیرپذیری بالای لایحه تجارت و آثار سوء آن بر محیط کسب‌وکار و بدتر شدن وضعیت کشور در این زمینه

۴- افزایش سوءاستفاده در روابط اقتصادی، کاهش پیش‌بینی‌پذیری قراردادها، کاهش امنیت سرمایه‌گذاری و برهم خوردن نظم تجاری کشور، به علت مشکلات و ایرادات عدیده مواد مختلف لایحه تجارت

۵- سازوکارهای اشتباه لایحه تجارت، به کاهش

۹۹ الزام به اجرای قراردادها یکی از ۱۰ شاخص مؤثر در تعیین جایگاه کشورها است که بیش از همه چیز متأثر از هزینه‌های پیگیری اجرای قرارداد در آن کشور است. از آنجا که بخش عمده‌ای از هزینه‌های اجرای قرارداد در کشور ما به هزینه‌ی استخدام وکیل بازمی‌گردد، مجاز دانستن بنگاه‌های خصوصی به معرفی نماینده حقوقی ضمن کاهش جدی هزینه‌های بنگاهداری، منجر به ارتقا جایگاه ایران در گزارش سهولت کسب‌وکار خواهد شد. ۶۶

قدرت ریسک‌پذیری بنگاه‌ها، کاهش سرعت و افزایش هزینه قراردادها منتهی می‌شود

۶- آثار سوء این لایحه بر افزایش پرونده‌های قضایی و اطاله دادرسی و تشتت آرای قضایی

۷- رعایت نشدن موارد مطرح شده در بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری در تدوین لایحه تجارت. بدین جهت، تغییر یک‌باره قانون تجارت کاملاً مغایر با اصل «قابل اجرا بودن قانون و قابل سنجش بودن اجرای آن» است.

انتظار تولیدکنندگان و فعالان اقتصاد مقاومتی
انتظار تولیدکنندگان و فعالان اقتصاد مقاومتی این‌که است که لایحه تجارت به کلی

کنار گذاشته شود و برای اصلاح قوانین تجارت فعلی تنها به تغییرات موردی و متناسب با رفع مشکلات فعالان اقتصادی توجه شود. در غیر این صورت قوانین جدید نه تنها سبب بهبود امور نخواهد شد، بلکه سبب از بین رفتن نظم موجود در کشور و بروز هرج‌ومرج خواهد شد.

مهم‌ترین توصیه‌ها و پیشنهادهای سیاستی برای تحول قضایی، بر اساس بسته تحلیلی -سیاستی فوق، عبارت‌اند از:

۱- حاکمیت گفتمان عدالت‌محور و تربیت‌گرا بر دستگاه قضایی با بهره‌گیری از توان و ظرفیت خبرگان و متخصصان همه رشته‌های حوزوی، دانشگاهی و عملی مربوط به مسأله عدالت

۲- هوشمندسازی دستگاه قضایی، به معنای استفاده مؤثر از فناوری‌های روزآمد و هوش مصنوعی در همه سازوکارها، فرایندها و رویه‌های دستگاه قضایی، برای دستیابی به موارد زیر:

۱- اداره مردم‌سالار خدمت قضایی

۲- شکل‌گیری تقسیم‌کار ملی، فرابخشی و فرادستگاهی در پیشگیری از وقوع جرم

۳- ایجاد نظام بودجه‌ریزی مأموریت‌گرا، نوین و مبتنی بر عملکرد

۴- ایجاد زیرساخت‌های نظارت فعال و فوق‌فعال (آینده‌نگر، پیش‌بینی کننده و بازدارنده) دستگاه قضایی بر اجرای قانون و حسن جریان امور

۵- ایجاد زیرساخت‌های مناسب در جذب، گزینش، آموزش و نگهداشت نیروی انسانی، به ویژه قضات

۶- بهبود محیط کسب‌وکار و زمینه‌سازی برای جهش تولید

۷- اصلاح امور زندان‌ها و کاهش جمعیت زندانیان

۸- در اولویت قرار دادن اصلاح قوانین ثبتی مالکیتی و قوانین مربوط به نظام تجاری با همکاری مجلس شورای اسلامی برای کاهش چشمگیر حجم ورودی پرونده به دستگاه قضایی

۹- تأکید بر امر پیشگیری و تلقی از آن به عنوان یک اصل در نظام قانون‌گذاری و دستگاه قضایی کشور.